

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 310
van **ALLESSIA CLAES**
datum: 10 februari 2021

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Sint-Pieterskerk Bertem - Restauratie

De Romaanse Sint-Pieterskerk in Bertem werd gebouwd in de eerste helft van de elfde eeuw en gerestaureerd in 1935. Ze werd opgetrokken in Maasromaanse stijl, onder andere herkenbaar aan de massieve westertoren en aan het driebeukige schip zonder kruisbeuken. Deze Sint-Pieterskerk is al sinds 1937 een beschermd monument. Ook de kerkhofmuur en het dodenhuisje op de kerkhofsite zijn beschermde monumenten.

De gemeente Bertem stelde een beheerplan op voor de kerkomgeving van de Sint-Pieterskerk. Het beheerplan werd eind 2018 goedgekeurd door het agentschap Onroerend Erfgoed. De gemeente heeft voor de renovatiewerken een premiebedrag van 730.000 euro aangevraagd.

In de pers vernamen we dat de situatie van de ingestorte schuurmuur, langs de kant van Groenendaal, sinds januari 2019 ongewijzigd is. De schade is er nog steeds en dit werd inmiddels een complexe kwestie omwille van een gerechtelijke procedure.

1. Hoe volgt het agentschap Onroerend Erfgoed het dossier van de Sint-Pieterskerk in Bertem op?
2. Wat is de stand van zaken van dit restauratiedossier?
3. Kan de minister een zicht geven op de timing van de vastlegging van de subsidies? Worden die in schijven uitgekeerd en onder welke voorwaarden zal die uitkering gebeuren?
4. Zijn er naast de bestaande ontvankelijke premies nog premies waarop het bestuur van Bertem een beroep kan doen? Zo ja, welke?
5. Zijn er sinds de ingestorte schuurmuur (januari 2019) contacten geweest tussen het agentschap Onroerend Erfgoed, de eigenaar(s) en het gemeentebestuur? Graag een overzicht en wat was het resultaat van het overleg? Welke stappen worden ondernomen om de schade te herstellen op de historische kerkhofsite?

ANTWOORD

op vraag nr. 310 van 10 februari 2021

van **ALESSIA CLAES**

1. Het agentschap Onroerend Erfgoed volgde vanaf 2014 het dossier van de Sint-Pieterskerk in Bertem van nabij op door de begeleiding bij de opmaak van het restauratiedossier en van het beheersplan en door het nazicht van het goedgekeurde kerkenbeleidsplan. In november 2018 keurde het agentschap dan het beheersplan goed voor de Sint-Pieterskerk en voor de beschermde dorpskern van Bertem. Erna werd ook het restauratiedossier nagekeken en inhoudelijk goedgekeurd.
2. Het premiedossier voor de restauratie en de buitenaanleg van de Sint-Pieterskerk te Bertem is door het agentschap inhoudelijk goedgekeurd op 4 maart 2019 met een geraamd premiebedrag van 730.623,45 euro. Het dossier staat op de wachtlijst van nog toe te kennen premies.
3. Deze beleidsperiode zet ik in op een strategie voor de afbouw van de wachtlijst. De Vlaamse regering investeert hiervoor ook extra middelen. Ik kan momenteel echter nog geen concrete garanties bieden over de termijn waarbinnen ik de premie voor dit dossier zal toekennen.

Van zodra de erfgoedpremie is toegekend en na het aanstellen van een uitvoerder wordt de premie in twee schijven uitbetaald: een eerste deel van 50% bij de aanvang van de werken en de tweede helft van de premie na de uitvoering van de werken.

4. Voor werken aan het beschermd erfgoed, zoals de Sint-Pieterskerk en de Sint-Bertinuskerk, kunnen het kerkbestuur en de gemeente beroep doen op erfgoed- of onderzoekspremies.

Voor regelmatige onderhoudswerken is er de erfgoedpremie via de standaardprocedure. Hierbij wordt maximaal 250.000 euro van de aanvaarde kostenraming in aanmerking genomen voor de berekening van de premie, met een maximum van 500.000 euro binnen een periode van vijf jaar. Voor deze dossiers is de behandeltijd 120 dagen en is er geen wachtlijst. Voor eredienstgebouwen beschermd als monument bedraagt het premiepercentage 60%. Kan je daarnaast aantonen dat je het erfgoed waarvoor je premie vraagt de voorbije zes jaar zelf goed onderhouden hebt, dan kan je een aanvullende premie van 10% aanvragen.

Voor grotere restauratiewerken verwijs ik graag naar de erfgoedpremie via oproep. In de eerste helft van dit jaar zal er meer duidelijkheid komen over de thema's die ik de volgende drie jaar zal lanceren en de manier waarop deze oproepen in de praktijk zullen verlopen.

Men kan voor beschermd erfgoed ook beroep doen op de onderzoekspremie voor historisch (-archivalisch), bouwtechnisch en materiaaltechnisch onderzoek, voor stabiliteits-technisch voorafgaand onderzoek of voor archeologisch vooronderzoek met of zonder ingreep in de bodem. Deze premie kan men ook aanvragen voor een (her)bestemmingsonderzoek en voor de opmaak van een energieaudit voor een beschermd monument. Een onderzoekspremie bedraagt 80% van de aanvaarde kostenraming, met een maximum van 25.000 euro.

Daarnaast kan men bij PMV (Participatiemaatschappij Vlaanderen) een erfgoedlening aanvragen voor werken aan beschermd erfgoed of voor gebouwen opgenomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed. Deze lening kan men gebruiken voor restauratie- of renovatiewerken, werken in functie van gebruik, hergebruik of herbestemming, nieuwbouwingrepen aan of aanleunend aan de erfgoedlocatie (inclusief uitbreiding) en voor ingrepen om de duurzaamheid en energieprestatie van het erfgoed te verbeteren. Voor openbare besturen betreft dit het zogenaamde investeringskrediet. Deze erfgoedlening (type investeringskrediet) kan dan wel niet gecombineerd worden met een erfgoedpremie.

5. Ja. Na de instorting van de muur van de schuur verstuurde het agentschap Onroerend Erfgoed een aanmaning om de schuur en de ommuring aan de straatzijde te herstellen. Erna had het agentschap een overleg met de eigenaars van de site. Enkele eigenaars ondernamen al stappen om een aannemer aan te stellen, maar vooralsnog werden de werken niet uitgevoerd. Het agentschap volgt dit verder op. Als de aanmaning niet tot herstel leidt, zal het agentschap het dossier bezorgen aan de afdeling Handhaving van het Departement Omgeving om het handhavingstraject verder te zetten.